

VERNIEUWD SIR-HANDBOEK BENADRUKT BELANG GEMECHANISEERD REINIGEN

Om de veiligheid bij hogedrukwerkzaamheden binnen de industriële reinigingswerkzaamheden verder te bevorderen, heeft de Stichting Industriële Reiniging (SIR) het handboek 'Hogedrukreinigen' drastisch veranderd. Onder meer REYM droeg bij aan de wijzigingen. "Samen met de vernieuwde opleidingen moet dit handboek de basiskennis naar een hoger niveau tillen."

“Voor een correcte en veilige uitvoering van industriële reinigingswerkzaamheden zijn reinigingsbedrijven en opdrachtgevers allebei verantwoordelijk.”

Veilig, praktisch en professioneel. Deze kernwoorden zijn van toepassing op de inhoud van het vernieuwde handboek ‘Hogedrukreinigen’ van de SIR, dat sinds september 2020 van kracht is. “Dit handboek beschrijft de richtlijnen voor veilig werken bij hogedrukwerkzaamheden”, vertelt Suzanne van Mil, coördinator Advies- en Werkgroepen bij de SIR. “Samen met de werkgroep ‘Hoge Druk’, waarin onder meer opdrachtgevers en reinigingsbedrijven uit de Benelux vertegenwoordigd zijn, zijn we voortdurend in overleg om de richtlijnen rond veilig werken te verduidelijken. Door nieuwe inzichten en modernere technieken bleek het deze keer om zo veel veranderingen te gaan, dat we ervoor hebben gekozen om het handboek volledig te herzien.”

Dit gold eerder, in 2015, al voor het SIR-handboek ‘Adembescherming’, dat volledig is herzien, vertelt ze. “De handboeken ‘Druk/vacuüm reinigen’ en ‘Chemisch-technisch reinigen’ volgen nog. In de aangepaste handboeken leggen we veel meer nadruk op de risico’s en de mogelijke beheersmaatregelen.”

Machinaal reinigen

Een belangrijk onderdeel van het vernieuwde handboek is een update van de beslisboom. Deze beslisboom bestaat uit zeven verschillende risiconiveaus, waarbij risiconiveau 1 de minste risico’s met zich meebrengt en werkzaamheden op risiconiveau 7 verboden zijn. De meest veilige niveaus gaan van ‘volautomatisch gemechaniseerd buiten spuitgebied’ tot ‘handmatig met krachtopvang’. Over de werkzaamheden op de risiconiveaus 5 en 6 – waar de hogedrukreinigingswerkzaamheden volledig handmatig plaatsvinden – moeten de opdrachtgever en de opdrachtnemer eerst aantoonbaar hebben overlegd en vanaf niveau 6 is werken met een taakrisico-analyse verplicht. Risiconiveau 7 ‘Handmatig met kruipslang zonder slangvangersysteem/open slang’ is verboden. “De werkzaamheden van de eerste vier risiconiveaus kunnen in het reguliere werkplan worden opgenomen”, vertelt Fred van Beusekom, voorzitter van REYM’s interne SIR-stuurgroep. “Vanaf risiconiveau 5 is overleg verplicht tussen opdrachtgever en het reinigingsbedrijf. Zo willen we stimuleren dat de risico’s van industriële hogedrukreinigingswerkzaamheden zoveel mogelijk samen besproken worden, wat moet leiden tot zoveel mogelijk gemechaniseerd reinigen om de medewerkers uit de ‘line of fire’ te houden.”

Daarnaast beschikken de eerste drie risiconiveaus in de beslisboom over een groene kleur, terwijl de vier laatste risiconiveaus van oranje naar rood kleuren. Ook dit is bedoeld als prikkel voor opdrachtgevers en reinigingsbedrijven om te kiezen voor een gemechaniseerde manier van industrieel reinigen. Daar is soms wel wat overtuigingskracht voor nodig, geeft Ron Breedveld aan, die namens REYM in de SIR-werkgroep ‘Hoge Druk’ zit. “Sommige bedrijven – en dat zijn echt niet alleen de kleinere – geven aan dat ze een industriële reinigingsklus al twintig jaar handmatig met een hogedrukspuit uitvoeren en dat zo willen blijven doen. Daarom is het zo belangrijk dat ook opdrachtgevendende partijen in de SIR-werkgroep zitten. Voor een correcte en veilige uitvoering van de industriële reinigingswerkzaamheden zijn reinigingsbedrijven en opdrachtgevers allebei verantwoordelijk en moeten ze elkaar hierop kunnen aanspreken.” Van Mil vult aan: “Toezichthouders van opdrachtgevers, en opdrachtgevers en medewerkers van reinigingsbedrijven moeten dezelfde kennis hebben van bestaande hogedruk-richtlijnen. Alleen dan kan iedereen zijn verantwoording nemen. Daarbij geldt het SIR-handboek als een verlengstuk van de Arbocatalogus, waarmee de richtlijnen indirect als wetgeving worden beschouwd. Als er iets misgaat en de Inspectie SZW wordt ingeschakeld, kan dit handboek worden gebruikt als referentiekader voor de betreffende inspecteur.”

Opleiding

Om de veiligheid verder te bevorderen is naast het vernieuwde handboek ook meer nadruk gelegd op een gedegen opleiding. “Vroeger kon je iemand die nog geen examen had gedaan, als leerling voor een industriële reinigingsklus meesturen”, verklaart Breedveld. “Met de verandering dat de hogedrukreinigingswerkzaamheden zoveel mogelijk gemechaniseerd moeten plaatsvinden, hebben we in het nieuwe handboek aangegeven dat de operators – bedieners van hogedrukreinigingsmachines – eerst een opleiding moeten volgen en hun SIR-certificaat moeten halen. Daarna mogen ze pas in de hogedrukwerkzaamheden meedraaien.” Hij legt het belang van deze verandering uit: “In het verleden leerden de leerlingen de theorie uit hun hoofd

om hun certificaat voor hogedrukspuiter of -machinist te halen. Met deze aanpassing willen we dat hun aandacht verschuift van het behalen van het certificaat naar het in praktijk brengen van hun kennis. Daarbij hebben we gezorgd voor een verzwaring en verdieping van de opleiding, met als doel om medewerkers meer kennis over gemechaniseerd reinigen en meer veiligheidsbewustzijn bij te brengen. Het is de verwachting dat er steeds minder handmatig gereinigd zal gaan worden en steeds vaker een reinigingsmachine ingezet zal worden. Om veilig met zo’n machine te kunnen werken, is deze lesstof in de opleiding dus van belang. Samen met het nieuwe handboek ‘Hogedrukreinigen’ en de vernieuwde opleidingen hopen we de basisveiligheid van het hogedrukreinigen naar een hoger niveau te tillen.”